

124

ZARZĄDZENIE MINISTRA BUDOWNICTWA I PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

z dnia 11 maja 1965 r.

w sprawie wstępnego stażu pracy absolwentów szkół wyższych.

Na podstawie § 13 oraz § 16 uchwały nr 195 Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1958 r. o wstępnym stażu pracy absolwentów szkół wyższych (Monitor Polski Nr 47, poz. 272), w porozumieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego, Przewodniczącym Komitetu Pracy i Plac oraz Zarządami Głównymi Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych i Związku Zawodowego Chemików, zarządza się, co następuje:

§ 1. Przepisy zarządzenia obowiązują w przedsiębiorstwach budowlano-montazowych, przemysłowych, geologicznych, transportowych oraz innych przedsiębiorstwach usługowych podległych Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych i przez niego nadzorowanych.

§ 2. Przepisy zarządzenia stosuje się do absolwentów szkół wyższych podejmujących pracę zawodową po raz pierwszy po ukończeniu studiów.

§ 3. W rozumieniu niniejszego zarządzenia absolwentem szkoły wyższej jest osoba, która uzyskała dyplom stwierdzający ukończenie szkoły wyższej.

§ 4. 1. Absolwenci szkół wyższych, podejmujący w zakładzie pracy pierwszą po ukończeniu szkoły pracę zawodową w wyuczonych lub pokrewnych zawodach, obowiązani są do odbycia wstępnego stażu pracy.

2. Absolwenci szkół wyższych odbywają wstępny staż pracy w zakładzie pracy w zakresie potrzebnym do uzyskania pełnego praktycznego przygotowania do pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami.

3. Czas wstępnego stażu pracy wlicza się do czasu pracy zawodowej.

4. Pracą absolwenta w okresie odbywania wstępnego stażu pracy powinien kierować pracownik wykwalifikowany w danym zawodzie.

§ 5. 1. Zakład pracy, przyjmując absolwenta do odbycia wstępnego stażu pracy, zawiera z nim na piśmie umowę o pracę na czas nieokreślony.

2. Umowa o pracę powinna określać:

- 1) czas trwania wstępnego stażu pracy,
- 2) zakres wstępnego stażu pracy,
- 3) wysokość wynagrodzenia w okresie wstępnego stażu pracy.

Ponadto w umowie powinno znajdować się stwierdzenie, że zasadnicze prawa i obowiązki pracownika reguluje obowiązująca w zakładzie pracy umowa zbiorowa pracy.

3. Po ukończeniu wstępnego stażu pracy i sprawdzeniu przez komisję kwalifikacyjną kwalifikacji pracownika w trybie przewidzianym w § 12 zakład pracy uzupełnia zawartą z pracownikiem umowę o pracę, w szczególności przez określenie przydzielonego pracownikowi stanowiska pracy i wysokości wynagrodzenia.

§ 6. Stosunek pracy absolwentów w czasie odbywania wstępnego stażu pracy normują przepisy dotyczące pracy pracowników umysłowych.

§ 7. 1. Przerwy faktycznych w odbywaniu wstępnego stażu pracy, trwających jednorazowo dłużej niż 6 tygodni, nie wlicza się do okresu wstępnego stażu pracy.

2. W razie rozwiązania umowy o pracę przed zakończeniem wstępnego stażu pracy czas odbytego wstępnego stażu pracy może być zaliczony w całości lub w części do okresu wstępnego stażu pracy przez zakład pracy, w którym absol-

went pojeździe ponownie pracę, na podstawie przedstawionego zaświadczenia z poprzedniego miejsca pracy oraz orzeczenia komisji kwalifikacyjnej, wydanego po sprawdzeniu kwalifikacji pracownika.

3. Czas zasadniczej służby wojskowej lub innej czynnej służby wojskowej (jak powołanie na ćwiczenia lub przeszkolenie wojskowe), trwający dłużej niż 6 tygodni, zalicza się do wstępnego stażu pracy tylko wówczas, gdy pracownik odbył służbę wojskową w wyuczonym lub pokrewnym zawodzie i przedstawił odpowiednie zaświadczenie dowódcy jednostki wojskowej, w której odbył służbę wojskową.

4. Przepis ust. 3 ma odpowiednie zastosowanie do absolwentów, którzy przed rozpoczęciem wstępnego stażu pracy odbywali czynną służbę wojskową określoną w ust. 3.

5. Zaliczenie czasu wstępnego stażu pracy odbytego przed powołaniem do czynnej służby wojskowej oraz czasu służby wojskowej w wypadkach przewidzianych w ust. 3 następuje bez względu na to, czy pracownik podejmuje pracę w tym samym zakładzie pracy.

6. Przepis ust. 3 nie narusza przewidzianych w przepisach szczególnych uprawnień pracowników do zaliczania okresów odbytej czynnej służby wojskowej do okresów zatrudnienia w zakresie wszelkich innych uprawnień uzależnionych od okresu pracy w zakładzie pracy lub ciągłości pracy w danym zatrudnieniu.

§ 8. 1. Czas wstępnego stażu pracy dla absolwentów szkół wyższych o kierunkach technicznych wynosi 1½ roku. Programy wstępnego stażu pracy dla poszczególnych zawodów ustalają przedsiębiorstwa zgodnie z przepisami § 9 i § 10.

2. Czas wstępnego stażu pracy dla absolwentów szkół wyższych o kierunkach nietechnicznych ustala zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 6 sierpnia 1958 r. w sprawie wstępnego stażu pracy absolwentów wyższych szkół ekonomicznych oraz wydziałów prawa (Monitor Polski Nr 70, poz. 410). Programy wstępnego stażu pracy dla poszczególnych zawodów ustalają przedsiębiorstwa na podstawie wytycznych, wydanych przez Przewodniczącego Komitetu Pracy i Plac dla typowych zawodów nietechnicznych.

3. Programy zatwierdza jednostka nadrzędna właściwa dla danego przedsiębiorstwa.

4. Dyrektor jednostki nadrzędnej może zdecydować w sprawie zmian dotyczących okresu wstępnego stażu pracy na podstawie indywidualnych wniosków komisji kwalifikacyjnych przedsiębiorstw, uzasadniających skrócenie lub przedłużenie tego okresu o kilka miesięcy, z tym jednak, że najkrótszym okresem stażu może być 1 rok, a najdłuższym, w wyjątkowych wypadkach, 2 lata.

§ 9. Absolwenci zatrudnieni w przedsiębiorstwach budowlano-montazowych w okresie odbywania wstępnego stażu pracy na stanowiskach pracownika umysłowego powinni wykonywać — odpowiednio do stanowiska, jakie mają objąć po zakończeniu stażu — prace techniczne występujące w produkcji podstawowej, produkcji pomocniczej, bazach i warsztatach usługowych przedsiębiorstwa, a także odpowiednie prace w zarządzie przedsiębiorstwa. Przy opracowywaniu programu wstępnego stażu pracy należy uwzględnić etapy zatrudnienia absolwentów szkół wyższych tak, aby absolwent mógł zapoznać się z zasadami działania przedsiębiorstwa i poszczególnych jego komórek organizacyjnych:

- 1) około 20% czasu wstępnego stażu pracy — w charakterze asystenta majstra dla pełniejszego zapoznania się z bezpośrednią organizacją pracy na stanowiskach roboczych, z materiałami budowlanymi, ze sprzętem, transportem wewnętrznym itp.,
- 2) około 30% czasu wstępnego stażu pracy — w charakterze asystenta kierownika robót w celu praktycznego posłużenia się projektami organizacji robót, podstawowym obiegiem dokumentacji, układami asortymentowymi robót, zapewnieniem dostaw materiałowych środków produkcyjnych itp.,
- 3) około 30% czasu wstępnego stażu pracy — w charakterze asystenta kierownika grupy robót lub kierownika budowy dla zapoznania się z całokształtem planowania techniczno-ekonomicznego z zabezpieczeniem toku produkcji budowlano-montażowej, jak też z prawidłowym rozliczeniem wykonanych obiektów,
- 4) około 20% czasu wstępnego stażu pracy — w zarządzie przedsiębiorstwa, gdzie absolwent przechodzi kolejno wszystkie działy techniczne, ekonomiczne, zapoznaje się z organizacją przedsiębiorstwa i ze współdziałaniem poszczególnych komórek organizacyjnych.

§ 10. Przy opracowywaniu programu wstępnego stażu pracy w przedsiębiorstwach przemysłowych, geologicznych, transportowych oraz innych przedsiębiorstwach usługowych należy uwzględnić następujące ustalenia:

- 1) program wstępnego stażu pracy powinien być tak opracowany, ażeby absolwent mógł się zapoznać z zasadami działania przedsiębiorstwa i poszczególnych jego komórek organizacyjnych,
- 2) 60% czasu wstępnego stażu pracy absolwent powinien przepracować w swojej podstawowej specjalności, w zasadzie w produkcji bezpośredniej, w charakterze pomocy technicznej,
- 3) około 20% czasu wstępnego stażu pracy absolwent powinien przepracować w jednostkach usługowych przedsiębiorstwa, jak np. w warsztatach naprawczych, laboratoriach itp.,
- 4) jeżeli absolwent ze względu na swoją specjalność będzie w przyszłości zatrudniony w jednostkach usługowych, ustalone wyżej proporcje czasu wstępnego stażu pracy mogą być zmienione na rzecz przedłużenia okresu pracy w jednostkach usługowych i zmniejszenia okresu pracy w produkcji bezpośredniej,
- 5) pozostałe 20% czasu wstępnego stażu pracy przeznaczają się zgodnie z § 9 pkt 4,
- 6) w przedsiębiorstwach o charakterze usługowym absolwenci szkół wyższych o kierunku technicznym mogą być przyjmowani w celu odbycia wstępnego stażu pracy pod warunkiem zapewnienia im odbycia części wstępnego stażu pracy (nie mniej niż 3 miesiące) w zakładzie produkcyjnym.

§ 11. Wstępny staż pracy należy planować w warunkach zapewniających stosowanie ogólnych i szczególnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. Nie należy planować wstępnego stażu pracy przy pracach wyjątkowo odpowiedzialnych lub szkodliwych dla zdrowia.

§ 12. 1. Absolwenci po ukończeniu wstępnego stażu pracy obowiązani są złożyć przed komisją kwalifikacyjną, działającą w przedsiębiorstwie w trybie § 13, egzamin z zakresu programu wstępnego stażu pracy.

2. Egzamin powinien być sprawdzianem praktycznej znajomości pracy, nabytej przez absolwenta na stanowiskach, na których odbywał wstępny staż pracy, znajomości ogólnych zasad działania przedsiębiorstwa, znajomości przepisów zawartych w układzie zbiorowym pracy oraz obowiązujących przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

3. Po przepracowaniu ustalonego czasu i pomyślnym zdaniu egzaminu absolwent otrzymuje zaświadczenie, w którym należy zaznaczyć zaliczenie wstępnego stażu pracy. W wypadkach uzasadniających zmianę okresu wstępnego stażu pracy niezbędny jest również udział komisji kwalifikacyjnej w przeprowadzaniu egzaminu sprawdzającego przebieg i wyniki dotychczasowej pracy absolwentów.

4. W razie ujemnego wyniku egzaminu komisja kwalifikacyjna wskazuje kierunek uzupełnienia wstępnego stażu pracy oraz ustala okres, na jaki przedłuża się wstępny staż pracy, z tym jednak że okres ten nie może przekroczyć 6 miesięcy. Po odbyciu określonego przez komisję kwalifikacyjną przedłużonego wstępnego stażu pracy absolwent powinien mieć zaliczony wstępny staż pracy i wydane zaświadczenie.

§ 13. 1. Komisję kwalifikacyjną dla absolwentów zatrudnionych w przedsiębiorstwie w okresie odbywania wstępnego stażu pracy powołuje dyrektor przedsiębiorstwa.

2. Do komisji składającej się z przewodniczącego i 4—5 członków powinni wejść pracownicy przedsiębiorstwa, posiadający duże przygotowanie zawodowe oraz wyższe wykształcenie, przedstawiciel związku zawodowego oraz bezpośredni przełożeni egzaminowanego absolwenta z jednego stanowiska, na którym absolwent pracował, oraz stanowiska, które absolwent ma objąć. Przewodniczący komisji może zaprosić na egzamin przedstawiciela najbliższej wyższej uczelni oraz — w razie egzaminowania absolwenta posiadającego tytuł inżyniera — przedstawiciela stowarzyszenia naukowo-technicznego.

3. Do zakresu pracy komisji kwalifikacyjnej należy przeprowadzenie egzaminu absolwenta kończącego wstępny staż pracy i wydanie orzeczenia w sprawie zaliczenia albo niezaliczenia wstępnego stażu pracy, wskazanie kierunku uzupełnienia praktyki oraz określenie czasu przedłużenia wstępnego stażu pracy.

4. Orzeczenie komisji zatwierdza dyrektor przedsiębiorstwa i w uzgodnieniu z radą zakładową ustala wysokość i inne warunki wynagrodzenia oraz wydaje absolwentowi zaświadczenie (wzór zaświadczenia — załącznik nr 1). Praca komisji kwalifikacyjnej odbywa się w normalnych godzinach pracy i nie jest dodatkowo wynagradzana.

§ 14. 1. Absolwenci zatrudnieni w przedsiębiorstwach przemysłowych, geologicznych, transportowych oraz innych przedsiębiorstwach usługowych w okresie odbywania wstępnego stażu pracy otrzymują wynagrodzenie określone na podstawie obowiązującej w zakładzie pracy tabeli płac pracowników umysłowych i zgodnie z przepisami określonymi w § 9 uchwały nr 195 Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1958 r. o wstępnym stażu pracy absolwentów szkół wyższych (Monitor Polski Nr 47, poz. 272).

2. Absolwenci wyższych szkół technicznych w pierwszym roku wstępnego stażu pracy w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych otrzymują wynagrodzenie w wysokości od 1.200 zł do 1.500 zł miesięcznie.

3. Absolwenci wyższych szkół o kierunkach nietechnicznych w pierwszym roku wstępnego stażu pracy w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych otrzymują wynagrodzenie w wysokości od 1.200 zł do 1.300 zł miesięcznie.

4. Jeżeli czas wstępnego stażu pracy przekracza rok, w drugim roku wynagrodzenie może być podwyższone, nie więcej jednak niż o 20%.

5. W okresie odbywania wstępnego stażu pracy w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych absolwentom może być przyznana premia za jakościowe osiągnięcia w pracy w wysokości do 25% wynagrodzenia podstawowego, jeżeli zgodnie z obowiązującymi w zakładzie pracy przepisami pracownicy zajmujący dane stanowisko mogą być premiiowani.

§ 15. 1. Od obowiązku odbycia wstępnego stażu pracy dyrektor przedsiębiorstwa może zwolnić absolwentów, którzy przed ukończeniem nauki byli zatrudnieni w tym samym lub pokrewnym zawodzie, jaki uzyskali na wyższej uczelni, albo na takim samym lub pokrewnym stanowisku, które mają objąć, co najmniej przez okres 1½ roku, pod warunkiem zdania egzaminu przewidzianego w § 12.

2. Dyrektor jednostki nadrzędnej w indywidualnych wypadkach na podstawie wniosku przedsiębiorstwa może zwolnić od obowiązku odbycia wstępnego stażu pracy niektórych pracowników, którzy przed podjęciem po raz pierwszy pracy zawodowej w wyuczonym zawodzie byli już zatrudnieni w innym zawodzie co najmniej przez okres 2 lat, pod warunkiem zdania egzaminu przewidzianego w § 12.

3. Absolwent zwolniony od obowiązku odbycia wstępnego stażu pracy otrzymuje zaświadczenie (wzór zaświadczenia — załącznik nr 2).

§ 16. Zatrudnianie absolwentów wyższych szkół technicznych w biurach projektów, biurach konstrukcyjnych, instytutach naukowo-badawczych, zakładach badań i doświadczeń oraz urzędach dopuszczalne jest dopiero po odbyciu przez absolwenta wstępnego stażu pracy w przedsiębiorstwach produkcyjnych.

§ 17. Umowy zawarte z absolwentami szkół wyższych, odbywającymi wstępny staż pracy w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych zgodnie z dotychczasowymi przepisami, należy dostosować do nowych zasad z dniem 1 lipca 1965 r.

§ 18. Przepisów zarządzenia nie stosuje się do oficerów, chorążych i podoficerów zawodowych zwalnianych z czynnej służby wojskowej w związku z redukcją Sił Zbrojnych oraz zwalnianych na podstawie obowiązujących przepisów, z wyjątkiem zwolnienia z winy oficera (podoficera) w trybie karnym lub dyscyplinarnym, jak również osób objętych uchwałą nr 707 Rady Ministrów z dnia 13 listopada 1956 r. w sprawie zatrudnienia funkcjonariuszy zwolnionych ze służby w organach bezpieczeństwa publicznego i ich materialnego zaopatrzenia (Monitor Polski z 1956 r. Nr 96, poz. 1056 i z 1957 r. Nr 8, poz. 58).

§ 19. Tracą moc:

- 1) zarządzenie Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 29 sierpnia 1958 r. w sprawie wstępnego stażu pracy absolwentów szkół wyższych w przedsiębiorstwach budowlanych i budowlano-montażowych (Monitor Polski Nr 85, poz. 483),
- 2) zarządzenie Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 30 września 1958 r. w sprawie wstępnego stażu pracy absolwentów szkół wyższych, średnich i zasadniczych szkół zawodowych oraz średnich szkół ogólnokształcących, zatrudnionych w przedsiębiorstwach przemysłowych, geologicznych, transportowych oraz innych przedsiębiorstwach usługowych (Monitor Polski Nr 85, poz. 484) — w zakresie dotyczącym wstępnego stażu pracy absolwentów szkół wyższych.

§ 20. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych:
M. Olewiński

Załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 11 maja 1965 r. (poz. 124).

Z A Ś W I A D C Z E N I E

Obywatel . . . . .
urodzony dnia . . . . . w . . . . .
powiat . . . . . odbył wstępny staż pracy w okresie od . . . . .
do . . . . . 19 . . . . . r. w przedsiębiorstwie . . . . . w zawodzie/na
stanowisku . . . . .
Dnia . . . . . 19 . . . . . r. złożył egzamin przed Komisją Kwalifikacyjną, powo-
laną zgodnie z zarządzeniem Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 11 ma-
ja 1965 r. w sprawie wstępnego stażu pracy absolwentów szkół wyższych (Monitor Polski Nr 25, poz. 124),
na podstawie którego zaliczono Obywatelowi odbycie wstępnego stażu pracy.

Nr . . . . .

Dyrektor

Dnia . . . . . 19 . . . . . r.

Przewodniczący
i członkowie Komisji Kwalifikacyjnej

. . . . .
. . . . .

(pieczęć)

Załącznik nr 2 do zarządzenia Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 11 maja 1965 r. (poz. 124).

Z A Ś W I A D C Z E N I E

Obywatel . . . . .
 urodzony dnia . . . . . w . . . . . powiat . . . . .
 zatrudniony (w zawodzie) . . . . .
 w przedsiębiorstwie . . . . .
 . . . . .
 został zwolniony z odbycia wstępnego stażu pracy na podstawie § 15 zarządzenia Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 11 maja 1965 r. w sprawie wstępnego stażu pracy absolwentów szkół wyższych (Monitor Polski Nr 25, poz. 124).

Nr . . . . .

Dyrektor

. . . . . „ dnia . . . . . 1 9 6 5 r

(pieczęć)